

Vergaderstukken

December 2024

Ten behoeve van de bijeenkomst van
de ledenvergadering van de NBA
te houden op maandag 9 december 2024,
aanvang 16.00 uur

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

December 2024

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Nederland rekt op zijn accountants.

De leden van de Koninklijke NBA vormen een brede, pluriforme beroepsgroep van ruim 22.000 professionals werkzaam in de brede accountantspraktijk, bij de overheid, als intern accountant en in het management van organisaties. Integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid en zorgvuldigheid, vertrouwelijkheid en professionaliteit zijn essentiële beginselen voor iedere accountant. De Koninklijke NBA helpt accountants hun cruciale rol in de maatschappij te vervullen, nu en in de toekomst.

Dit document bevat bladwijzers, hyperlinks en navigatiebuttons

 Adobe Acrobat bladwijzers - toetsencombinatie "Ctrl-b"

 Tekst is een interne document- of externe hyperlink

 Naar inhoudsopgave

 Vorige pagina

 Volgende pagina

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
I. Agenda Ledenvergadering	7
II. Toelichting op de agenda	8
4. Ontwerpverordeningen	9
5. Uitkomsten verenigingsconferentie	18
6. Jaarplan	19
7. Begroting	20
8. Tijdelijke uitbreiding van het bestuur met één lid ten behoeve van inkomend voorzitter	21
9. Herbenoeming van de voorzitter	22
III. Notulen	24
IV. Ontwerpverordeningen	34
A. Ontwerpverordening accountantsorganisaties 2025	35
B. Ontwerpverordening tot wijziging van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten	38
C. Ontwerpverordening tot wijziging van de Algemene contributieverordening	39
D. Ontwerpverordening tot wijziging van de Contributieverordening 2024	39
V. Begroting	41

I. Agenda Ledenvergadering

Agenda voor de bijeenkomst van de ledenvergadering van de NBA d.d. 9 december 2024

1. Opening en inleidend woord van de voorzitter
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Notulen
Het vaststellen van de notulen van de bijeenkomst van de ledenvergadering d.d. 10 juni 2024
4. Ontwerpverordeningen
Het vaststellen van de in de vergaderstukken opgenomen ontwerpverordeningen
  - a. Ontwerpverordening accountantsorganisaties 2025
  - b. Ontwerpverordening tot wijziging van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten
  - c. Ontwerpverordening tot wijziging van de Algemene contributieverordening
  - d. Ontwerpverordening tot wijziging van de Contributieverordening 2024
5. Uitkomsten verenigingsconferentie
6. Jaarplan 2025
Het bespreken van het jaarplan 2025
7. Begroting 2025
Bespreken van de prognose 2024 en het vaststellen van de begroting 2025
8. Tijdelijke uitbreiding van het bestuur met één lid ten behoeve van inkomend voorzitter
9. Herbenoeming van de voorzitter
10. Rondvraag
11. Sluiting

4. Ontwerpverordeningen

Artikel 22, tweede lid, Wab bepaalt dat het bestuur ontwerpverordeningen ten minste twee maanden voorafgaand aan de ledenvergadering op elektronische wijze ter inzage te leggen. Om die reden heeft het bestuur op dinsdag 8 oktober de volgende ontwerpverordeningen gepubliceerd:

- a Ontwerpverordening accountantsorganisaties 2025
- b Ontwerpverordening tot wijziging van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten
- c Ontwerpverordening tot wijziging van de Algemene contributieverordening
- d Ontwerpverordening tot wijziging van de Contributieverordening 2024

Hierna treft u een toelichting op deze ontwerpverordening aan. De teksten van de ontwerpverordeningen zijn opgenomen onder IV.

A. Toelichting op Verordening accountantsorganisaties 2025

Algemeen

Inleiding

De Verordening accountantsorganisaties 2025 vervangt de bestaande Verordening accountantsorganisaties en trekt deze in. Deze wijziging is nodig omdat met de invoering van de *International Standards on Quality Management* van de IAASB in Nederland, veel van de onderwerpen die nu in de Verordening accountantsorganisaties (VAO) zijn geregeld, al in de nieuwe Standaard voor Kwaliteitsmanagement worden geregeld. Daarnaast zijn vereisten, waaronder de klokkenluidersregeling, niet meer noodzakelijk omdat daar via andere wetgeving al in is voorzien. Ten slotte is de grondslag van de Verordening iets verbreed. De omvang van de wijzigingen brengt met zich mee dat ervoor is gekozen de bestaande verordening in te trekken, en een nieuwe Verordening accountantsorganisaties 2025, afgekort VAO 2025, voor te stellen.

De VAO 2025 stelt alleen regels voor accountantsorganisaties, oftewel voor organisaties die een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten hebben verkregen voor het verrichten van wettelijke controles. Voor deze accountantsorganisaties stelt de VAO 2025 de eis dat zij een kwaliteitsmanagementsysteem hebben en dat zij de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de waarneming regelen. Ook stelt de VAO 2025 enkele specifieke vereisten rondom de onafhankelijkheid. Waar mogelijk is aansluiting gezocht bij de bepalingen en vereisten uit de huidige VAO.

Ten slotte bevat de VAO 2025 bepalingen die de grondslag regelen voor de nieuwe Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement, waarmee de grondslag wordt gelegd voor de aanwijzing door het NBA-bestuur van de Kwaliteitsmanagementstandaarden (de vertalingen van ISQM), die in Nederland geldend zullen worden.

Artikelgewijs

Deze verordening bestaat uit zestien artikelen.

Artikel 1

Hiermee worden enkele begrippen gedefinieerd die worden gehanteerd in de VAO 2025. De definities zijn ook van toepassing, voor zover niet anders wordt bepaald, in de op de VAO 2025 gebaseerde regelgeving.

Artikel 2

Dit artikel regelt de plicht voor een accountantsorganisatie om te beschikken over een kwaliteitsmanagementsysteem. De mate van diepgang waarmee het kwaliteitsmanagementsysteem wordt uitgewerkt is daarbij afhankelijk van de aard en omstandigheden van de accountantsorganisatie en haar opdrachten. Hiermee wordt een basis gelegd voor een 'principles based' inrichting van het kwaliteitsmanagementsysteem.

Wel wordt in het tweede lid bepaald wat de componenten zijn van een kwaliteitsmanagementsysteem. Hierbij is aansluiting gezocht bij de structuur van ISQM1 en de Standaard voor Kwaliteitsmanagement 1.

Artikel 3

Leden 1 en 4 van dit artikel waren opgenomen als artikel 11 van de VAO, de leden 2 en 3 van dit artikel waren opgenomen als artikel 12 van de VAO. Deze bepalingen zijn gebaseerd op de tot eind 2006 geldende artikelen 2 en 4 van de Nadere voorschriften inzake de continuïteit van de beroepsuitoefening door de openbaar accountant. De accountantsorganisatie is ervoor verantwoordelijk dat zij ter zake van het risico van haar beroepsaansprakelijkheid in redelijke mate is verzekerd.

De beroepsaansprakelijkheidsverzekering dient aan verscheidene minimeisen te voldoen (tweede lid).

Ad a: De verzekering wordt aangegaan met een verzekeraar die voldoet, of van wie aannemelijk is dat deze voldoet, aan redelijkerwijs te stellen eisen van solvabiliteit. In Nederland gevestigde verzekeraars vallen ingevolge de Wet financieel toezicht onder het toezicht en worden aldus geacht aan deze eisen van solvabiliteit te voldoen. Buitenlandse verzekeraars die onder onafhankelijk toezicht staan dat ten minste gelijkwaardig is aan het Nederlandse toezicht, worden eveneens geacht te voldoen aan de eisen van solvabiliteit. Indien een zogenaamde captive aan een dergelijk toezicht is onderworpen, wordt deze als een in dit verband acceptabele verzekeringsmaatschappij aangemerkt. Een captive kan bijvoorbeeld zijn de (her)verzekeringsmaatschappij die onderdeel is van de accountantsorganisatie of haar netwerk en die zich primair bezighoudt met het (her)verzekeren van de beroepsaansprakelijkheidsrisico's van de tot het netwerk behorende organisaties.

Ad b: De verzekering dient jaarlijks dekking te bieden voor ten minste tweemaal het verzekerd bedrag als genoemd onder c.

Ad c: In deze bepaling wordt het minimaal te verzekeren bedrag per aanspraak gerelateerd aan de jaaromzet van de accountantsorganisatie.

Ad d: Boven de in c genoemde minimumbedragen wordt het vaststellen van de manier waarop financiële risico's kunnen worden opgevangen en de hoogte van de dekking aan de accountantsorganisatie overgelaten. Hierbij wordt als voorwaarde gesteld dat sprake is van een redelijke dekking van de risico's. Wat redelijk is, hangt af van de aard en omvang van de risico's en de mate waarin de risico's door de accountantsorganisatie kunnen worden opgevangen.

Ad e: Ook de hoogte van het eigen risico wordt gerelateerd aan de jaaromzet van de accountantsorganisatie. Bij een jaaromzet boven € 2,5 miljoen wordt het vaststellen van het eigen risico aan de accountantsorganisatie

overgelaten. Vanzelfsprekend mag de continuïteit van de accountantsorganisatie door de vastgestelde hoogte van het eigen risico niet in gevaar worden gebracht.

Ad f: De verzekering dient ingevolge deze bepaling alle werkzaamheden te dekken die vanuit de accountantsorganisatie worden verricht, ongeacht wie de claim indient. Het laatste deel van deze bepaling ziet op de situatie waarin een derde een claim indient in plaats van de cliënt. Het verdient aanbeveling in de polis de werkzaamheden die onder de dekking vallen expliciet te omschrijven zodat hierover geen onduidelijkheid of meningsverschil kan ontstaan tussen de verzekerde en de verzekeraar op het moment dat een claim wordt ingediend.

Ad g: De verzekering dient ten minste Europa als dekkingsgebied te hebben. Deze bepaling ziet op situaties waarin claims van cliënten en derden afkomstig uit Europa, met betrekking tot werkzaamheden verricht naar Nederlands recht, in Nederland worden ingediend.

Ad h: De accountantsorganisaties dient ervoor te zorgen dat de inloop- en uitlooprisico's gedurende ten minste twee jaren zijn gedekt. Dit houdt in dat werkzaamheden die zijn verricht in de twee jaren voorafgaand aan het sluiten van de verzekering, die op het moment van afsluiten nog niet tot claims hebben geleid, ook verzekerd zijn. Daarnaast dient de verzekering dekking te bieden voor claims ingediend binnen twee jaar na het einde van de verzekering die verband houden met werkzaamheden die verricht zijn tijdens de verzekeringsperiode. Het soort werkzaamheden binnen een accountantsorganisatie en andere relevante omstandigheden kunnen ertoe nopen dat een langere termijn voor het inloop- en/of uitlooprisico moet worden overeengekomen. De termijn van twee jaren is daarom een minimumeis.

Ad i: De verzekering dient de aansprakelijkheid van de accountantsorganisatie te dekken voor personen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Tevens moet de verzekering de aansprakelijkheid in geval van waarneming op adequate wijze dekken.

Ad j: Indien een claim wordt ingediend en hiertegen door de accountantsorganisatie verweer wordt gevoerd, kunnen de kosten van juridische bijstand hoog oplopen. In dit onderdeel is daarom de eis opgenomen dat de kosten van verweer in de beroepsaansprakelijkheidsverzekering moeten zijn meeverzekerd.

Het derde lid ziet op specifieke omstandigheden, zoals de aard van de werkzaamheden of de aard en omvang van de cliëntenportefeuille, die het risicoprofiel van de accountantsorganisatie kunnen verhogen.

Een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die slechts voldoet aan de minimumeisen kan in dergelijke situaties onvoldoende zijn, zodat van de minimumeisen naar boven toe afgeweken zal moeten worden. De accountantsorganisatie dient ervoor te zorgen dat de dekking van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering ook in redelijke mate toereikend is voor deze specifieke omstandigheden.

Artikelen 4 en 5

Deze artikelen zijn overgenomen uit de VAO en zijn gebaseerd op het tot eind 2006 geldende artikel 5 van de Nadere voorschriften inzake de continuïteit van de beroepsuitoefening door de openbaar accountant.

Waarneming kan op adequate wijze worden geregeld door het opnemen van duidelijke voorschriften ter zake in het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Ook kan een waarnemingsovereenkomst met een andere externe accountant worden gesloten. De accountantsorganisatie zorgt ervoor dat alvorens de waarneming begint, de waarnemende openbaar accountant is ingeschreven in het register, bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de wet.

Voor de waarborging van een goede afwikkeling van de beroepsuitoefening na het overlijden van een bij de accountantsorganisatie werkzame of aan haar verbonden externe accountant moet de accountantsorganisatie voorzieningen treffen. Hierbij kan worden gedacht aan het regelen van waarneming of opvolging, maar ook aan het aanwijzen van iemand die op zorgvuldige wijze zorg kan dragen voor de verkoop van de accountantsorganisatie.

Artikel 6

Dit artikel was als artikel 16 opgenomen in de VAO en regelt de extraterritoriale werking van de onafhankelijkheidsbepalingen. Dit kan in onderstaand schema worden samengevat:

Extraterritoriale werking		Verbonden derde van de verantwoordelijke partij	
		Nederland	Buitenland
Accountants- eenheid- Netwerk	Nederland	✓	✓
	Buitenland	✓	X

Hoofdstuk 3 van de VAO 2025 is ook van toepassing bij het beoordelen van betrekkingen van een Nederlands onderdeel van het netwerk dat werk doet voor een buitenlandse verbonden derde.

De VAO 2025 is (indirect) van toepassing als een buitenlands onderdeel van het netwerk in Nederland werk doet voor een Nederlandse verbonden derde of de verantwoordelijke entiteit.

Bij het beoordelen van de betrekkingen van een buitenlands onderdeel van het netwerk ten behoeve van een buitenlandse verbonden derde past de accountant de Code of Ethics for Professional Accountants van de International Ethics Standards Board for Accountants of strengere regelgeving toe.

Ook de werkzaamheden die een accountant van een groepsonderdeel in het buitenland verricht voor een Nederlandse groepsaccountant vallen onder het begrip extraterritoriale werking.

Artikel 7

Dit artikel was als artikel 21 opgenomen in de VAO en regelt de continuering van opdrachten in buitengewone omstandigheden waarin niet langer aan de bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep gestelde regels kan worden voldaan. Dit kan in uitzonderlijke gevallen maatschappelijk gezien van belang zijn. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als door het niet-continueren van de wettelijke controle de controlecliënt niet kan voldoen aan haar wettelijke rapportageverplichting of niet in staat is een noodzakelijke financiering af te sluiten. Het is voorstelbaar dat een objectieve, redelijke en geïnformeerde derde op dat moment ook zou concluderen dat doorgaan beter is dan de opdracht tussentijds te beëindigen.

In die gevallen mag de accountantsorganisatie onder zeer strikte voorwaarden de opdracht voortzetten. In ieder geval moet een melding bij en afstemming met de AFM plaatsvinden. De accountantsorganisatie wordt dan geacht de opdracht onafhankelijk uit te voeren.

Om te kunnen kwalificeren als zwaarwegend maatschappelijk belang dient een omstandigheid buiten invloed van de accountantsorganisatie, de extern accountant en de controlecliënt om, te zijn ontstaan. Ook dient de extern accountant alert te zijn op omstandigheden die kunnen leiden tot een zwaarwegend maatschappelijk belang wanneer deze niet tijdig worden geadresseerd.

Het kan zijn dat een accountantsorganisatie strengere voorschriften hanteert dan bij of krachtens de wet of de Wab is voorgeschreven. Indien de door de accountantsorganisatie gestelde voorschriften een eigen hardheidsclausule bevatten en deze met betrekking tot die strengere voorschriften wordt gehanteerd bij een zwaarwegend maatschappelijk belang, is de hardheidsclausule in dit artikel niet van toepassing. In dat geval wordt immers niet afgeweken van de eigen voorschriften.

Artikel 8

Dit artikel was als artikel 22 opgenomen in de VAO en regelt overleg met de toezichthouder in geval een wettelijke controle tussentijds wordt beëindigd door de accountantsorganisatie vanwege een juridische procedure. Het overleg met de AFM wordt ingegeven door het maatschappelijk belang en is gericht op de overgang van de wettelijke controle nadat de accountantsorganisatie heeft besloten de wettelijke controle tussentijds te beëindigen. De keuze over het al dan niet beëindigen van de wettelijke controle blijft derhalve een keuze van de accountantsorganisatie.

Wanneer de accountantsorganisatie besluit de opdracht niet te continueren, bepaalt zij of zij haar werkzaamheden dient op te schorten en treedt in overleg met de AFM. Als naar aanleiding van het overleg met de AFM de accountantsorganisatie bereid is de opdracht tijdelijk te continueren, blijft het aan de accountantsorganisatie om de uiteindelijke beslissing te nemen op welk moment zij haar opdracht definitief stopzet. Indien gekozen wordt voor het tijdelijk continueren van de opdracht (zowel tijdens het overleg of als gevolg van de uitkomst van het overleg) is de in artikel 8 opgenomen hardheidsclausule van toepassing.

Bij het overleg met de AFM over de overgang blijft het de keuze van de accountantsorganisatie of zij in staat is dan wel bereid is de overgang te faciliteren op de wijze die door andere partijen wordt voorgesteld.

Indien de accountantsorganisatie dit wenselijk acht en voor zover geen sprake is van vertrouwelijke informatie is het, op initiatief van de accountantsorganisatie, mogelijk met de AFM in overleg te treden voorafgaand aan het besluit de wettelijke controle tussentijds te beëindigen.

Artikel 9

Dit artikel was opgenomen als artikel 24a in de VAO en regelt het verbod op het gebruikmaken van directe assistentie door de interne accountant in de wettelijke controle. Standaard 610, paragraaf 1, beschrijft twee manieren van gebruikmaken van de werkzaamheden van interne auditors. Dit zijn:

- a. het gebruikmaken van de werkzaamheden van de interne auditfunctie bij het verkrijgen van controle-informatie; en
- b. het gebruikmaken van interne auditors om directe ondersteuning te verlenen onder de aansturing, het toezicht en de beoordeling van de accountant.

Artikel 24a schrijft de manier vermeld onder a voor, waarmee directe assistentie niet is toegelaten.

Artikel 10

Hiermee wordt de bestaande VAO ingetrokken.

Artikel 11

Dit artikel maakt expliciet dat de bestaande delegatiebepaling in de VGBA de mogelijkheid biedt voor het bestuur om kwaliteitsmanagementstandaarden vast te stellen. De VGBA sluit met deze aanpassing beter aan op de laatste inzichten op het gebied van kwaliteitsmanagement van accountantskantoren.

Artikel 12

De delegatiebepaling, zoals nu opgenomen in artikel 31 van de VAO, is overgenomen in de VAO 2025. Omdat de Standaarden voor kwaliteitsmanagement ook voor accountantsorganisaties van toepassing moeten zijn, is ook voorzien in de bevoegdheid voor het bestuur om kwaliteitsmanagementstandaarden te kunnen aanwijzen.

Artikelen 13 en 14

Deze regelen dat de VAO 2025 per 1 januari 2025 in werking treedt, maar dat voor accountantsorganisaties met een vergunning die niet mede strekt tot het verrichten van wettelijke controles bij organisaties van openbaar belang (de 'reguliere vergunninghouders') tot 1 januari 2026 de VAO van toepassing blijft. De betekent dat oob-accountantsorganisaties per 1 januari 2025 aan de nieuwe eisen moeten voldoen, en reguliere vergunninghouders per 1 januari 2026.

Artikel 15

Hierin worden de naam en de afkorting van deze verordening bepaald.

B. Toelichting op Wijzigingsverordening ViO 2024

Algemeen

Inleiding

De Wijzigingsverordening ViO 2024 wijzigt de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Het gaat om de volgende wijziging:

- het toevoegen van de definitie beursgenoteerde onderneming.

Met ingang van 15 december 2024 zal IESBA de Code of Ethics wijzigen. IESBA heeft deze wijzigingen aangekondigd in een pronouncement: Final Pronouncement Listed Entity and Public Interest Entity van april 2022. IESBA heeft deze pronouncement uitgebracht in reactie op vragen van wereldwijde stakeholders (toezichthouders en gebruikers) om de onafhankelijkheidsbepalingen aan te scherpen en deze duidelijker te maken. De NBA ondersteunt de door IESBA voorgestelde verduidelijkingen en aanscherpingen en heeft zich daarnaast, als lid van IFAC, gecommitteerd om de IESBA-normen te implementeren. Daarbij houdt de NBA vast aan de volgende uitgangspunten. Normen en guidance in de Code of Ethics worden geïmplementeerd volgens de Nederlandse wetgevingssystematiek en de regels die hier gelden voor het schrijven van regelgeving (dit wil zeggen; normen horen in de ViO en guidance hoort in de Toelichting bij de ViO samenhangende met het betreffende artikel of in een NBA-handreiking). Daarbij wordt de bestaande structuur van de ViO gehandhaafd.

In de meeste gevallen zal het vrij eenvoudig zijn om te bepalen of wordt voldaan aan de definitie. Daar waar dat niet direct duidelijk is, kunnen accountants alle elementen uit de definitie (onderneming, notering, uitgegeven effect en toegelaten handelsplatform) per element toetsen. Hierbij kan de informatie uit een prospectus of soortgelijk informatiedocument behulpzaam zijn. Ook kan de accountant overwegen juridisch advies in te winnen.

Artikelgewijs

Deze wijzigingsverordening bestaat uit vier artikelen die de ViO wijzigen. In artikel IV staat de aanbevolen citeertitel van deze wijzigingsverordening.

Artikel I

A

Definitie beursgenoteerde onderneming

In de huidige ViO is het PIE-begrip (Public Interest Entity) zoals door IESBA genoemd, geïmplementeerd mede vanuit de Auditorrichtlijn en de Wta met daaraan toegevoegd beursgenoteerd niet-ooB. Het begrip en de definitie van 'listed entities' is met de wijziging in de Code of Ethics komen te vervallen en hiervoor in de plaats is de term 'Public Traded Entity' (PTE) gekomen. Met dit nieuwe begrip PTE opent IESBA de mogelijkheid van een verruiming. Er kunnen nu meer organisaties vallen onder deze definitie. De definitie van PTE in de Code of Ethics luidt als volgt: *An entity that issues financial instruments that are transferrable and traded through a publicly accessible market mechanism, including through listing on a stock exchange. A listed entity as defined by relevant securities law or regulation is an example of a publicly traded entity.*

Van het begrip 'beursgenoteerde ondernemingen' zoals opgenomen in de ViO is momenteel geen definitie gegeven in de ViO. De NBA stelt voor om een definitie van 'beursgenoteerde onderneming' op te nemen in de ViO (art. 1 ViO).

De definitie van de ViO gaat om entiteiten waarvan de effecten verhandeld worden op een platform dat objectief is vast te stellen en toetsbaar is. Onder de beursgenoteerde ondernemingen vallen ook de beursgenoteerde organisaties van openbaar belang (oob's). Een handelsplatform kan op grond van wetgeving of op basis van een vergunning zijn ingesteld. Om te bepalen of in Nederland sprake is van een handelsplatform kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de website van de AFM: <https://www.afm.nl/nl-nl/sector/registers/vergunningen-registers/handelsplatformen>. Een toegelaten handelsplatform kunnen we als volgt omschrijven:

Platform dat in de jurisdictie waarin het actief is, handelsactiviteiten mag verrichten ten aanzien van effecten, bijvoorbeeld op grond van een vergunning, vrijstelling of wettelijke bepalingen.

Voor handelsplatformen in de EU valt te denken aan bijvoorbeeld drie soorten gereguleerde handelsplatformen: de gereguleerde markt (RM), de multilaterale handelsfaciliteit (MTF) en de georganiseerde handelsfaciliteit (OTF). Alle drie de handelsplatformen komen voor EER. Voor notering in landen buiten de EER zal deze term afhankelijk van de wet- en regelgeving in een land ingevuld moet worden.

Effecten

In de IESBA 'Basis for Conclusions'² is aangegeven dat IESBA heeft besloten om de term 'financiële instrumenten' niet te definiëren of te steunen op de definitie van de International Accounting Standards Board (IASB) zoals uiteengezet in International Accounting Standard (IAS) 32, 'Presentatie van financiële instrumenten'. IESBA concludeert dat de term ruim moet worden geïnterpreteerd, en mag worden onderworpen aan lokale verfijning. De NBA stelt voor om het begrip effecten te hanteren in de definitie van beursgenoteerde onderneming. Onder effecten worden hier de verhandelbare aandelen en obligaties verstaan. Dit komt overeen met de definitie van effecten zoals deze is opgenomen in de wet op het financieel toezicht (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0020368/>). Een effect kan ook een door de onderneming uitgegeven warrant zijn.

B en C

Dit betreft een technische wijziging. In de wijzigingsverordening 2023 NAS/Fees is de reikwijdte van artikel 25a lid 3 ViO opgerekt van wettelijke controles naar alle assurance-opdrachten. Voorgaande had moeten leiden tot het schrappen van het artikel 25a lid 3 ViO en het invoeren van een nieuw artikel 25b ViO. Dit had in 2023 moeten gebeuren, maar vindt nu plaats in 2024.

Artikel II en III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wijzigingen in de ViO.

De definitie geldt pas voor assurance-opdrachten die betrekking hebben op verslagperiodes die aanvangen op of na 15 december 2025. Hierover is gekozen om accountantsorganisaties en accountantskantoren in de gelegenheid te stellen zich op de nieuwe bepalingen voor te bereiden, bijv. door het doen van aanpassingen in hun systemen.

Artikel IV

Betreft aanbevolen citeertitel.

C. Toelichting op Ontwerpverordening tot wijziging van de Algemene contributieverordening

In de Wet op het accountantsberoep is bepaald dat de NBA van haar leden contributie kan heffen, die voor verschillende categorieën van leden verschillend kan worden vastgesteld. In de Algemene contributieverordening zijn op basis daarvan vier contributiegroepen opgenomen. Voor leden die actief bij het arbeidsproces zijn betrokken, bestaan de contributiegroepen openbaar accountants (contributiegroep H), intern en overheidsaccountants (contributiegroep M) en accountants in business (contributiegroep L).

Voor leden die niet of niet langer actief zijn, is een aparte contributiegroep ingesteld - contributiegroep Z. Die contributiegroep wordt gedefinieerd als 'lid zonder arbeidsinkomen'.

Het 'afpellende' karakter van de indeling in contributiegroepen voor accountants die actief bij het arbeidsproces betrokken zijn, leidt echter ook tot een indeling in contributiegroep Z als in het geheel geen werkzaamheden worden verricht door de accountant. Eerst moet immers worden bekeken of een accountant niet in contributiegroep H of M, moet worden ingedeeld. Is dat niet het geval, dan komt indeling in contributiegroep L aan de orde, maar dat kan alleen als de accountant werkzaamheden verricht.

De verschillende definities leiden dus tot de vraag wat geldt als een accountant geen arbeidsinkomen heeft, maar wel werkzaamheden verricht (als vrijwilliger) of wat geldt als een accountant wel arbeidsinkomen heeft, maar geen werkzaamheden verricht (arbeidsongeschiktheid).

Om daarover duidelijkheid te scheppen, luidt het voorstel om in de definitie tot uitdrukking te brengen dat een indeling in contributiegroep Z aan de orde is als een lid én geen arbeidsinkomen geniet én geen werkzaamheden verricht (cumulatieve criteria).

Met dit voorstel voor de aanpassing van de definitie van contributiegroep Z is slechts beoogd om een verduidelijking in de verordening op te nemen.

D. Toelichting op ontwerpverordening tot wijziging van de Contributieverordening 2024

Met ingang van 2019 is een systeem ingevoerd waarmee contributietarieven jaarlijks automatisch worden aangepast op basis van de raming van de ontwikkeling van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) zoals die blijkt uit de publicaties van het Centraal Planbureau. (CPB)

Met de Contributieverordening 2024 zoals die in december 2023 ter vaststelling aan de ledenvergadering is voorgelegd, is voorgesteld om daar voor 2024 een aanvullende autonome verhoging aan toe te voegen. Dat voorstel is destijds door de ledenvergadering aanvaard.

De aanleiding voor het voorstel tot een aanvullende verhoging werd met name ingegeven door de druk op de begroting die werd veroorzaakt door de verschillen tussen de percentages waarmee de contributie jaarlijks wordt aangepast en de percentages waarmee de salarissen van de NBA-medewerkers jaarlijks worden aangepast. Die salarissen worden in principe per 1 januari van een jaar aangepast op basis van de ontwikkeling van het indexcijfer voor de cao-lonen, contractuele loonkosten en arbeidsduur (CBS Statline, peildatum oktober).

In de toelichting op de Contributieverordening 2024 is destijds aangegeven dat het bestuur in 2024 voorstellen zal doen voor een systeem voor aanpassing van de contributietarieven dat leidt tot minder grote verschillen tussen de percentages waarmee de salarissen en de contributietarieven jaarlijks worden aangepast.

Tegen die achtergrond luidt het voorstel om de peildatum die in aanmerking wordt genomen voor het vaststellen van het percentage waarmee de contributietarieven worden aangepast, te verplaatsen naar 1 oktober van een jaar.

Nu geldt voor de bepaling van het percentage waarmee de contributietarieven jaarlijks worden aangepast, de raming van de hicp zoals het CPB die voor het laatst voor 1 april bekend maakt in het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de contributietarieven worden aangepast. Door de peildatum van 1 april op te schuiven naar 1 oktober, is de verwachting dat de raming beter aansluit bij het percentage waarmee de salarissen van de NBA-medewerkers worden aangepast.

De raming van de ontwikkeling van de hicp zoals het CPB die voor de laatste keer voor 1 april van dit jaar bekend maakte, bedraagt 2,5%. De raming van de hicp zoals het CPB die voor de laatste keer voor 1 oktober van dit jaar bekend maakte, bedraagt 2,8%. Dit leidt tot het volgende beeld van de contributietarieven.

Contributiegroep	Contributietarieven (€)		
	2024	2025 op basis van laatste raming voor 1 april (2,5%)	2025 op basis van laatste raming voor 1 oktober (2,8%)
H. Openbaar accountants	1.548,-	1.587,-	1.593,-
M. Intern en overheidsaccountants	1.032,-	1.058,-	1.062,-
L. Accountants in business	516,-	529,-	531,-
Z. Leden die geen arbeidsinkomen genieten en geen werkzaamheden verrichten.	196,-	201,-	202,-

5. Uitkomsten verenigingsconferentie

Op maandag 10 juni 2024 vond de eerste editie van de NBA-verenigingsconferentie plaats. Tijdens deze bijeenkomst is met de deelnemers gesproken over de vier onderwerpen die hoog scoorden in het ledenonderzoek. Dit betreft de volgende onderwerpen: beroepsprofiel; evaluatie permanente educatie; arbeidsmarkt & schaarste en regelverbetering. In dit agendapunt wordt toegelicht op welke manier de input van de vorige editie is verwerkt in de NBA-beleidscyclus. Ook wordt alvast vooruitgekeken naar de Verenigingsconferentie van 16 juni 2025.

6. Jaarplan

De NBA heeft een plan opgesteld waarin de belangrijkste activiteiten voor het jaar 2025 worden weergegeven. De financiële vertaling van die activiteiten is opgenomen in de begroting 2025 (zie hoofdstuk V van deze vergaderstukken). Het jaarplan zelf is te raadplegen via de website van de NBA. [Klik hier](#) om het jaarplan 2025 in te zien.

7. Begroting

Tijdens de ledenvergadering zal Steef Visser, plaatsvervangend voorzitter van de Audit- & Riskcommissie, een korte toelichting geven op de verwachte financiële uitkomsten over 2024 en de begroting 2025, waarna er gelegenheid is tot het stellen van vragen. Leden die specifieke vragen hebben met betrekking tot de begroting 2025, wordt verzocht die zo mogelijk reeds voor de ledenvergadering kenbaar te maken door een e-mail te sturen naar ledenvergadering@nba.nl. Hierdoor kan Steef Visser zich op deze vragen voorbereiden en zorgdragen voor een zo concreet mogelijke beantwoording tijdens de ledenvergadering.

8. Tijdelijke uitbreiding bestuur met één lid ten behoeve van inkomend voorzitter

Het aantal leden van het bestuur wordt door de ledenvergadering bepaald, doch bedraagt op grond van de wet ten minste zeven (artikel 12 lid 1 Wet op het accountantsberoep). In december 2018 heeft de ledenvergadering besloten het aantal bestuursleden te laten aansluiten bij dit wettelijk minimum.

Op dit moment bereidt het bestuur van de NBA zich voor op de opvolging van Kris Douma als voorzitter van de NBA. Kris Douma is in december 2021 tot het bestuur toegetreden. Zijn wettelijke zittingstermijn van vier jaar eindigt derhalve in december 2025. Het bestuur start de werving begin december 2024 en is voornemens in juni 2025 aan de ledenvergadering een kandidaat voor te dragen die in december 2025 de huidige voorzitter kan opvolgen. De tijdelijke uitbreiding van het bestuur (van 7 naar 8 personen gedurende de periode van juni 2025 tot en met december 2025) is bedoeld om deze kandidaat te kunnen voorbereiden op de beoogde toekomstige voorzittersfunctie.

9. Herbenoeming van de voorzitter

Volgens artikel 15 van de Wet op het accountantsberoep worden, door de ledenvergadering en uit de bestuursleden, jaarlijks de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter benoemd. In de ledenvergadering van 10 juni 2024 is de heer Steef Visser RA benoemd als plaatsvervangend voorzitter tot de ledenvergadering die gehouden zal worden in juni 2025. Op de agenda van de ledenvergadering van 9 december 2024 staat de (her) benoeming van de voorzitter.

De heer drs. K. (Kris) Douma (1961) is sinds eind 2021 voorzitter van de NBA en wordt thans voorgedragen voor herbenoeming.

Na zijn studie sociologie arbeid en organisatie werkte hij bij verschillende FNV-bonden en kort als consultant bij AEF. Van 2003 tot en met 2006 was hij lid van de Tweede Kamer voor de PvdA, waar hij onder andere woordvoerder was voor de Wet toezicht accountantsorganisaties, de commissie rijksuitgaven en de jaarlijkse 'Verantwoordingsdag'.

Van 2007 tot en met 2014 was hij directeur verantwoord beleggen bij pensioenvermogensbeheerder MN. In die periode was hij ook actief op aandeelhoudersvergaderingen van AEX-ondernemingen. Vanaf eind 2015 was hij als director investment practices lid van de executive board van de VN-organisatie voor verantwoord beleggen (UN PRI) in Londen.

In 2020 en 2021 was hij director corporate engagement bij Morningstar/ Sustainability en voerde hij namens institutionele investeerders de dialoog met internationale beursgenoteerde ondernemingen over hun

management van materiële milieu-, sociale en governance risico's (ESG). Sinds 2017 bekleedt hij verschillende toezichtfuncties, onder andere bij Oxfam Novib (beëindigd juli 2024) en NV schadeverzekeringen.

Kris Douma kijkt terug op een 'bewogen' eerste tweeënehalf jaar als voorzitter van de NBA. Aan het eind van het eerste jaar vond een update van de NBA-strategie plaats, met als kernthema's aandacht voor 'vertrouwen in het maatschappelijk verkeer', de aanzet tot herziening van het beroepsprofiel en de opleiding, de NBA als 'levendige beroepsorganisatie' en de vraag hoe om te gaan met het feit dat de NBA steeds vaker geacht wordt te acteren richting accountantsorganisaties. Helaas kwam dat jaar ook het dossier examenfraude op de NBA-agenda.

Op de kern van het vak, 'vertrouwen in het maatschappelijk verkeer', werden stappen gezet op het gebied van fraude en aanwezigheid van de accountant in de aandeelhoudersvergadering. Recent werd dat aangevuld met een betere duiding van de verhouding tussen betrouwbaarheid en transparantie, met meer ruimte voor transparantie.

Er werden eerste stappen gezet naar aanleiding van het eindrapport van de Kwartiermakers en de Expertgroep. Tevens werd met de schragende partijen bij de Nederlandse corporate governance code overeenstemming bereikt over opname van een 'verklaring omtrent risicobeheersing'. Bovendien heeft een omvangrijk cultuuronderzoek

plaatsgevonden waar we in het komende jaar verder mee gaan. Veel van deze thema's kwamen terug in een succesvolle eerste 'verenigingsconferentie'. Tevens werd een proces in gang gezet om te komen tot het verhogen van de aantrekkelijkheid van het beroep door het toekomstbestendig maken van het beroepsprofiel en de modernisering van de opleiding. Beide 'work in progress'. Gelukkig doen we veel van ons werk met inzet van actieve leden en in goede samenwerking met andere organisatie in onze sector.

Op het moment dat de ledenvergadering plaatsvindt is het werk aan het nieuwe beroepsprofiel en de herziening van de opleiding in volle gang. We zijn met veel betrokkenen binnen de sector, ministerie en aanpalende beroepsgroepen in gesprek hoe we de NBA klaar stomen voor een meer onafhankelijke en daadkrachtige rol in een wereld waarin we naast aandacht voor het beroep ook onze (publieke) verantwoordelijkheden richting accountantsorganisaties waar kunnen maken en waarin we naast onze rol op het gebied van finance en binnenkort ook duurzaamheid, op weg zijn naar een wereld van integrated audit. Ook daarin hoop ik dat de sector zelf de drager van de verandering kan en wil blijven, samen voor 'vertrouwen in het maatschappelijk verkeer'.

Notulen

Notulen van de bijeenkomst van de ledenvergadering van de NBA d.d. 10 juni 2024

1. Opening en inleidend woord van de voorzitter

Kris Douma, voorzitter van de NBA, opent de ledenvergadering om 16.30 uur en heet alle leden en gasten van harte welkom. De vergadering vindt plaats bij buitenplaats Kameryck te Kamerik.

De voorzitter vraagt een moment stilte om de in de afgelopen 12 maanden overleden leden te gedenken. Vervolgens behandelt de voorzitter een aantal formele aspecten van deze vergadering.

Hij stelt vast dat bij de oproep van deze vergadering aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan en dat de vergadering daarmee rechtsgeldig is. Besluiten worden genomen door de aanwezige leden, inclusief eventuele volmachten. Er vindt vervolgens een proefstemming plaats.

De aanwezige leden kunnen van hun spreekrecht gebruikmaken; twee maal per agendapunt met een maximale totale duur van twee minuten.

Van de vergadering wordt een geluidsopname gemaakt ten behoeve van de uitwerking van de notulen.

Vervolgens stelt de voorzitter het bestuur voor dat voltallig op het podium zit; Monika Bankert, Christel Deckers, Aleks Kayhan, Jan Rijken, Carla Slotema en Steef Visser. Aan de zijkant van het podium zitten bestuurssecretaris Erica Steenwijk en jurist Arjen Sukkel.

Tot slot stelt de voorzitter kort de nieuwe directeur operations van de NBA voor: Grecor de Vries.

Inleidend woord van de voorzitter

De voorzitter memoreert de strategische update uit 2022 die uit de volgende vijf thema's bestaat:

1. *Waar staan wij voor als beroepsgroep? – 'Vertrouwen in het maatschappelijk verkeer'*

Hiertoe is de NBA onder andere bezig met een omvangrijk cultuurproject. En recent is de discussie over geheimhouding en transparantie afgerond.

2. *Aantrekkelijkheid en ontwikkeling van het beroep en de opleiding*

Tezamen met de RPO, de CEA en de accountantsopleidingen werkt de NBA momenteel aan een nieuw beroepsprofiel.

3. *De accountant in de organisatie*

Het bestuur heeft aangegeven om naast de bevoegdheden richting individuele accountants, ook de noodzaak te zien van bevoegdheden richting accountantsorganisaties. Tevens werkt de NBA graag mee in het door de minister van Financiën aangekondigde onderzoek naar de kwaliteit van het huidige stelsel van beroepsreglementering.

4. *De NBA als levend(ig)e vereniging*

De voorzitter verwijst naar de eerder deze middag gehouden verenigingsconferentie en zegt toe dat het bestuur terugkomt op alle nuttige opmerkingen die gemaakt zijn.

5. *Toekomstige governance NBA*

Het bestuur heeft in december 2022 de hoop uitgesproken dat de contouren van de toekomstige NBA-organisatie in de loop van 2023 duidelijk zijn. Waarna eind 2023 een proces zal starten om te komen tot een heroriëntatie op de governance van de NBA. De voorzitter geeft aan dat dit proces wat langer duurt. Het bestuur hoopt in de ledenvergadering van juni 2025 dit thema verder te bespreken met de leden.

Tot slot van zijn inleiding verwijst de voorzitter naar de actuele discussies en publiciteit rondom de 'examenfraude' hetgeen hij een ontzettend vervelend dossier noemt dat de beroepsgroep onwaardig is. Er vindt momenteel veel onderzoek plaats om te bekijken wat er precies aan de hand is en om maatregelen te nemen die kunnen voorkomen dat het nogmaals gebeurt.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

De voorzitter geeft aan dat er geen mededelingen zijn. De bestuurssecretaris meldt dat Alexander Vissers uit Heerlen 21 vragen heeft ingediend. Die zijn vorige week op de website van de NBA gepubliceerd, voorzien van antwoorden.

Aangezien de vergadering inmiddels meer dan 15 minuten onderweg is, deelt de bestuurssecretaris mee dat het aantal stemgerechtigde leden in de vergadering 148 bedraagt waarvan 5 volmachten.

3. Notulen

De voorzitter vraagt of er opmerkingen zijn over de notulen van de ledenvergadering van 11 december 2023.

Er zijn geen opmerkingen over de notulen. De voorzitter constateert dat daarmee de notulen van de bijeenkomst van de ledenvergadering van 11 december 2023 ongewijzigd zijn vastgesteld.

4. Terugblik op activiteiten 2023

Monika Bankert presenteert de belangrijkste activiteiten van 2023. Deze zijn opgenomen in de ledenvergadering-presentatie die terug te vinden is op de NBA website.

Zij benoemt hierin onder andere het verplichte PE-onderwerp duurzaamheid, de finale van de NBA Impact Challenge voor scholieren en studenten, het NBA-waardenonderzoek, rondetafelsessies voor het formuleren

van een visie op kleine MKB-praktijken, de NBA-reactie op examenfraude, de verhuizing van de NBA van Amsterdam naar Hoofddorp, het eindrapport van de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector, de Accountantsdag en de reguliere diploma-uitreikingen.

Naar aanleiding van de presentatie worden de volgende vragen gesteld.

John Weerdenburg uit Hooglanderveen merkt op dat de kringbijeenkomsten niet genoemd zijn in de presentatie. Hij wijst er op dat deze kringen voor een goede ledenbinding zorgen.

Monika Bankert antwoordt dat het geen bewuste keuze is geweest om de kringen niet te vermelden in de presentatie. Er is een selectie gemaakt van de vele activiteiten. De voorzitter vult aan dat de intentie is om er mee door te gaan.

Theo Kaspers uit Altforst wijst het bestuur er op dat strikt genomen de aanduiding 'examenfraude' niet correct is. Het betreft immers kwaliteitstoetsfraude of PE-fraude. Hij roept de voorzitter op om deze andere terminologie te gaan gebruiken.

Monika Bankert antwoordt dat de term examenfraude nu eenmaal zo in de publiciteit wordt gebruikt. De voorzitter vult aan dat de samenleving dit dossier ondertussen kent als examenfraude. Een nuancering vanuit de NBA wordt waarschijnlijk uitgelegd als ontwijkgedrag dus dat gaat het bestuur niet doen.

Alexander Vissers uit Heerlen merkt op dat zijn inziens de NBA geen bevoegdheid heeft om een kennistoets verplicht te stellen. Hij adviseert KPMG om de NBA aansprakelijk te stellen voor de door de PCAOB opgelegde boete van 25 miljoen dollar.

De voorzitter antwoordt dat de NBA vanuit haar wettelijke taak om een goede beroepsuitoefening te bevorderen en daar regelgeving voor vast te stellen, de bevoegdheid heeft om met een verordening een kennistoets verplicht te stellen.

Huub Wieleman uit Rotterdam vraagt naar de verhouding en relaties tussen de NBA met diverse autoriteiten als het Ministerie van Financiën en de AFM.

De voorzitter antwoordt dat er regelmatig contact is met de ambtenaren op Financiën inzake de diverse dossiers en de aanbevelingen uit het eindrapport van de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector. Tevens is er contact met Tweede Kamerleden over de voortgang van het wetsvoorstel Wijzigingswet Accountancysector. Verder heeft de NBA regelmatig contact en overleg met de AFM.

5. Jaarrapport 2023

Carla Slotema presenteert de belangrijkste punten uit het jaarrapport 2023. Deze punten zijn opgenomen in de ledenvergadering-presentatie op de NBA website. Als eerste benoemt zij echter een punt uit de ledenvergadering van juni 2022 dat enige verwarring heeft veroorzaakt. In het jaarrapport 2022 was ten onrechte het aantal fte's externe inhuur opgeteld bij de totale personeelsbezetting.

Inzake het NBA waardecreatiemodel bestaat de output uit: kwaliteitsbevordering, belangenbehartiging en de praktijkopleiding.

Inzake de ledenaantallen is er in 2023 een toename van 55 leden.

De contributieopbrengsten zijn in lijn met de begroting. Het negatieve resultaat over 2023 is met 0,7 miljoen negatief wel 1,2 miljoen positiever dan begroot. Met name door lagere personeelskosten i.v.m. diverse niet vervulde vacatures. De algehele financiële positie van de NBA is goed.

Inzake de accountantscontrole herkent het bestuur zich in de bevindingen van de accountant.

Anja Bast-Den Hollander – controlerend accountant van de NBA – geeft vervolgens een toelichting op de controlewerkzaamheden. De belangrijkste punten zijn opgenomen in de ledenvergadering-presentatie.

Tussentijdse bevindingen zijn door de accountant besproken met de directie en de Audit- en Riskcommissie. De accountant heeft een goedkeurende verklaring verstrekt bij de jaarrekening 2023 en de daarin opgenomen WNT-verantwoording.

Zij bedankt de organisatie van de NBA voor de constructieve en plezierige samenwerking.

Vanuit de zaal worden de volgende vragen gesteld.

Martijn Hengeveld uit Nijmegen refereert naar zijn vraag uit de ledenvergadering van 11 december 2023 inzake indexatie van het weerstandsvermogen.

Carla Slotema antwoordt dat eerste analyse van de omvang van het weerstandsvermogen reeds is gedaan. De omvang past momenteel nog steeds bij de uitgangspunten. Er volgt nog een nadere analyse of indexatie of een vorm van aanpassing nodig is in de toekomst.

Ronald Trouwen uit Nijmegen vraagt welke waarborgen de accountant heeft ingezet om de onafhankelijkheid jegens de NBA als controleklant te borgen.

Anja Bast-Den Hollander antwoordt dat – naast de gebruikelijke maatregelen die Flynth bij elke controleklant neemt – de leden van het controleteam geen enkele overige functie bij de NBA vervullen. Carla Slotema vult aan door aan te geven dat diverse regelgeving van de NBA ook expliciet niet toestaat dat de controlerende accountant van de NBA aan een bepaalde commissie of gremium deelneemt.

Alexander Vissers uit Heerlen wijst er op dat de jaarrekening enkel is ondertekend door de voorzitter en niet door het hele bestuur. Verder wijst hij er op dat de controlerend accountant bij voorkeur geen overleg voert met de directie en de Audit- en Riskcommissie maar met het bestuur.

Carla Slotema antwoordt dat de voorzitter de jaarrekening ondertekent nadat de jaarrekening in het bestuur is besproken en goedgekeurd als vergaderstuk voor de ledenvergadering.

Anja Bast-Den Hollander geeft aan dat zij als controlerend accountant overleg voert met de Audit- en Riskcommissie waarin bestuursleden zitten die zich met de financiële zaken bezighouden en dat er geen enkel beletsel is om als controlerend accountant met de voorzitter of het gehele bestuur te spreken.

Alexander Vissers merkt op dat de NBA € 300.000 heeft uitgegeven aan beroepsprofielen.

De voorzitter interpreteert deze opmerking als een vraag en antwoordt dat de NBA gerechtigd is om een verordening op het beroepsprofiel op te stellen. Vanuit onder andere de leden van de NBA, het Ministerie van Financiën en de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector is de NBA gevraagd om het beroepsprofiel te herzien om het profiel toekomstbestendiger te maken, inclusief een opleiding die studeerbaar en aantrekkelijk is. Dit is een vrij langdurig traject en daar zijn de genoemde kosten over 2023 mee gemoeid.

Alexander Vissers geeft aan dat de voorzitter hem geen gelegenheid geeft om opmerkingen te maken.

Vera Bik uit Heenvliet wijst Alexander Vissers op artikel 14 uit de Verordening op de ledenvergadering waarin bepaalt is dat de voorzitter bevoegd is de orde van de ledenvergadering te bepalen.

De voorzitter wijst Alexander Vissers op de afspraken die aan het begin van de vergadering zijn gemaakt inzake spreekrecht.

Alexander Vissers vraagt of de NBA haar diensten ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke taken niet op de markt kan inkopen voor – naar zijn inschatting – ongeveer € 3 miljoen waardoor de huidige totale lasten van meer dan € 20 miljoen flink verminderd kunnen worden.

De voorzitter antwoordt dat het bestuur en directie continu aandacht hebben om de bureau-organisatie en de activiteiten om de wettelijke taken uit te voeren op efficiënte wijze uit te voeren.

Dirk van der Bij uit Sneek vraagt waarom de opbrengsten uit kwaliteitstoetsingen achterblijven en wat de verwachtingen zijn.

Jan Rijken antwoordt dat hij vermoedt dat dit met de planning te maken heeft en het feit dat een nieuwe toetsingscyclus is begonnen. De voorzitter geeft aan dat dit zal worden nagegaan op het NBA-bureau.

Inzake de verwachtingen antwoordt Jan Rijken dat dit lastig is aan te geven maar dat de eerste inhoudelijke ervaringen met ontwikkelingsgesprekken – die onderdeel zijn van het nieuwe toezichtsmodel – zowel bij kantoren als toetsers positief zijn.

Steeff Wouter uit Amsterdam vraagt waarom de accountant voornamelijk een gegevensgerichte controle bij de NBA uitvoert.

Anja Bast-Den Hollander antwoordt dat dit met de omvang van de NBA als organisatie te maken heeft plus dat een dergelijke wijze van controleren heel efficiënt is bij een organisatie als de NBA.

Aangezien er geen vragen meer zijn gaat de voorzitter over tot stemming over het vaststellen van de jaarrekening 2023 en het verlenen van decharge aan het bestuur over het gevoerde beleid.

Aantal stemmen: 138			
	Voor	Tegen	Blanco
Vaststellen jaarrekening 2023 en verlenen van decharge aan het bestuur	128	4	6

De voorzitter stelt vast dat de jaarrekening is vastgesteld en aan het bestuur decharge is verleend. Hij bedankt de vergadering voor de positieve uitslag.

6. Benoemingen

Monika Bankert wijst er als eerste op dat er twee vacatures zijn voor het bestuur. Dit betreffen een vertegenwoordiger vanuit het ledengroepbestuur Accountants in Business en een vertegenwoordiger uit het ledengroepbestuur Intern en Overheidsaccountants.

6.a. Benoeming van de voorzitter van het Belanghebbendenorgaan Beroepsreglementering

Het Belanghebbendenorgaan Beroepsreglementering (BoB) adviseert het College voor Beroepsreglementering. Hierbij zorgt het BoB dat het regelgevend proces zorgvuldig en transparant verloopt. Ook houdt het BoB daarbij rekening met maatschappelijke ontwikkelingen en belangen.

De voorzitter van het BoB is het eerste lid, daarna volgen de benoemingen van een plaatsvervangend voorzitter en zeven leden. In een volgende ledenvergadering volgt een benoemingsvoorstel voor de plaatsvervangend voorzitter.

Het bestuur is trots en blij dat zij Gerard van Olphen kunnen voordragen als voorzitter van het BoB. Gerard van Olphen stelt zich aan de ledenvergadering voor. Hij beschrijft kort zijn carrière en geeft aan dat hij

het BoB graag tot een gremium wil vormgeven waarin een gestructureerde dialoog met alle stakeholders en belanghebbenden bij de beroepsregelgeving tot stand komt.

Alexander Vissers wijst er op dat diverse artikelen in de Wet op het accountantsberoep en richtlijn 2018/958 EU het zijn inziens onmogelijk maken dat derde belanghebbenden betrokken kunnen worden bij de beroepsreglementering.

Gerard van Olphen antwoordt dat hij van mening is dat de totstandkoming van het BoB belangrijk is voor de beroepsgroep. Het voeren van dialoog met stakeholders, het discussiëren over verschillende standpunten t.o.v. de beroepsregelgeving zal zijn inziens leiden tot betere regelgeving voor de accountant. De voorzitter vult aan door aan te geven dat de instelling van het BoB conform de Verordening is die op 12 december 2022 door de ledenvergadering is aangenomen.

Ronald Trouwen uit Nijmegen vraagt naar de samenstelling van het BoB.

Gerard van Olphen antwoordt dat de intentie is om het BoB breed samen te stellen. Diverse organisaties zijn reeds benaderd. Hij noemt hierbij de VBDO, de VEUO en MKB Nederland. Verdere gesprekken met hen en overige organisaties volgen.

Alexander Vissers uit Heerlen vraagt of het BoB bestaande regelgeving gaat onderzoeken op conformiteit met hogere wetten.

Gerard van Olphen antwoordt dat het BoB dit niet gaat doen. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke en vaktechnische kwaliteit van de beroepsregelgeving ligt bij het College voor beroepsreglementering.

Joan Zielhuis-Vos uit Harderwijk vraagt of het BoB een vorm van uitvoeringstoets gaat gebruiken. Zij denkt hierbij aan een vorm van toets die bekijkt of de voorgestelde regelgeving na invoering ook daadwerkelijk bijdraagt aan datgene wat beoogd was.

Gerard van Olphen antwoordt dit verzoek zeker mee te nemen bij de verdere inrichting van het BoB. Een bepaalde vorm van toets op de verwachtingen die regelgeving bij gebruikers en stakeholders wekt lijkt hem zeker op de plaats te zijn en tot de taken van het BoB te behoren.

Luc Jalink uit Amstelveen vraagt hoe transparant het BoB zal zijn in de mate waarop stakeholders worden betrokken bij de adviezen.

Gerard van Olphen antwoordt dat het BoB zeker transparant zal zijn over de discussies en standpunten en de adviezen naar het College voor beroepsreglementering. Dit moet uiteraard nog nader worden ingericht bij het opzetten van de werkwijze van het BoB.

Aangezien er geen vragen meer zijn gaat de voorzitter over tot stemming over het benoemen van Gerard van Olphen tot voorzitter van het Belanghebbendenorgaan beroepsreglementering.

Aantal stemmen: 142

	Voor	Tegen	Blanco
Benoeming Gerard van Olphen tot voorzitter van het BoB	133	6	3

De voorzitter stelt vast dat Gerard van Olphen tot voorzitter van het Belanghebbendenorgaan Beroepsreglementering is benoemd. Monika Bankert feliciteert hem met deze benoeming.

6.b. Benoeming van de plaatsvervangend voorzitter van het bestuur

Vervolgens behandelt Monika Bankert de benoeming van de plaatsvervangend voorzitter. Het bestuur draagt uit de zittende bestuursleden Steef Visser voor als plaatsvervangend voorzitter voor de termijn van één jaar.

Aangezien er geen vragen zijn gaat de voorzitter over tot stemming over de benoeming van de plaatsvervangend voorzitter.

Aantal stemmen: 140			
	Voor	Tegen	Blanco
Benoeming plv. voorzitter	135	3	2

De voorzitter stelt vast dat Steef Visser is benoemd tot plaatsvervangend voorzitter. Monika Bankert feliciteert hem met deze benoeming.

6.c. Benoeming van de accountant en plaatsvervangend accountant

Carla Slotema behandelt vervolgens de benoeming van de accountant en plaatsvervangend accountant voor de controle van boekjaar 2024 en 2025. De reden om dit voor boekjaar 2024 opnieuw te doen is gelegen in het feit dat de beide personen die in de ledenvergadering van 12 juni 2023 zijn benoemd ondertussen hebben aangegeven niet beschikbaar te zijn om deze werkzaamheden te verrichten. Daarom draagt het bestuur twee nieuwe personen voor, voor zowel controle van boekjaar 2024 en voor 2025. Het bestuur draagt Laetitia Schram voor als accountant en Jarry van Sabben als plaatsvervangend accountant.

Aangezien er geen vragen zijn gaat de voorzitter over tot stemming over de benoeming van de accountant en plaatsvervangend accountant voor de boekjaren 2024 en 2025.

Aantal stemmen: 143			
	Voor	Tegen	Blanco
Benoeming accountant voor 2024	131	1	11

Aantal stemmen: 142			
	Voor	Tegen	Blanco
Benoeming plv. accountant voor 2024	128	2	12

Aantal stemmen: 143			
	Voor	Tegen	Blanco
Benoeming accountant voor 2025	130	2	11

Aantal stemmen: 143			
	Voor	Tegen	Blanco
Benoeming plv. accountant voor 2025	127	4	12

De voorzitter stelt vast dat Laetitia Schram is benoemd tot accountant voor de controle van de boekjaren 2024 en 2025 en Jarry van Sabben tot plaatsvervangend accountant voor de controle van de boekjaren 2024 en 2025. Carla Slotema feliciteert beiden met deze benoemingen.

7. Uitreiking loftrumpet

De voorzitter geeft aan dat er in deze vergadering twee loftrumpetten worden uitgereikt, aan twee personen die zich al jarenlang inzetten voor de beroepsorganisatie en het beroep.

De eerste loftrumpet gaat naar de voorzitter van het College Beroepsreglementering Anton Dieleman die altijd met een deskundige en kritische blik naar nut en noodzaak van nieuwe en herziene regelgeving kijkt.

Anton Dieleman geeft in zijn dankwoord aan deze loftrumpet zeer te waarderen en bedankt de leden van het bestuur, het College voor Beroepsreglementering, de Subcommissie Assurance en Subcommissie Ethiek voor hun bijdragen en samenwerking. En met enige nadruk bedankt hij ook de diverse personen op het NBA-bureau die het werk van het College en de Subcommissies voorbereiden en ondersteunen.

De tweede loftrumpet gaat naar de voorzitter van de faculty Opstellen Samenstellen en Verantwoorden Dirk ter Harmsel. In zijn lange carrière voor de NOvAA en de NBA heeft hij diverse bestuurlijke rollen vervuld, altijd met een nadruk op de belangen van het MKB.

Dirk ter Harmsel bedankt het bestuur voor deze eer en geeft aan zijn inspanningen nog zeker enige tijd met hart en ziel te continueren om het beroep verder te brengen.

8. Rondvraag

De voorzitter merkt op dat het bestuur vandaag afscheid neemt van Monika Bankert. Hij noemt haar een consciëntieus en collegiaal lid van het bestuur met veel aandacht voor de onderwerpen gedrag en cultuur en voor de positie en belangen van Accountants in Business. De voorzitter bedankt haar hartelijk voor de jarenlange inspanningen voor het bestuur en de prettige samenwerking.

Monika Bankert bedankt als eerste de leden en het NBA-bestuur uit 2020 voor het vertrouwen om in het bestuur te mogen deelnemen. Zij bedankt de huidige en voormalige bestuursleden voor de prettige samenwerking, de medewerkers op het NBA-bureau voor hun ondersteuning en alle leden die zij gesproken heeft in de afgelopen vier jaar voor hun nuttige input die zij meegenomen heeft in haar visie op alle discussies en thema's die in het bestuur geagendeerd zijn.

Vervolgens vraagt de voorzitter wie gebruik wenst te maken van de rondvraag.

Theo Kaspers uit Altforst heeft twee vragen;

Wat betekent de verenigingsconferentie voor de al jaren bestaande Kerngroep en Kringen? Hij wijst er op dat de Kringen goed functioneren als een fysieke ontmoetingsplaats voor veel leden.

In de politieke actualiteit is er mogelijk een rol voor accountants inzake de afhandeling van de toeslagenaffaire. Indien een onderneming van gedupeerde ouders financiële schade heeft geleden als gevolg van de toeslagenaffaire kan een accountant worden gevraagd hier een rapport over op te stellen. Ziet de NBA hier voor zichzelf een rol of stelt de NBA hier beleid voor op?

De voorzitter antwoordt op de eerste vraag dat de eerste verenigingsconferentie van vandaag nog geëvalueerd gaat worden. De status en toegevoegde waarde van de huidige Kerngroep en de Kringen wordt in de komende maanden door het bestuur beschouwd.

Op de tweede vraag antwoordt de voorzitter dat het bestuur dit nog nader bekijkt of hier een rol is voor de NBA.

Alexander Vissers uit Heerlen adviseert het bestuur en overige gremia van de NBA om geen getrappt aftreed-schema te hanteren maar in één keer een nieuw bestuur te benoemen om de zoveel tijd.

De voorzitter antwoordt dat de NBA de toekomstige bestuurlijke inrichting nog nader gaat bekijken.

Henry van Horn uit Voorschoten vraagt waarom er geen opvolger voor Monika Bankert is voorgedragen?

De voorzitter antwoordt dat dat correct is. Er is momenteel in het bestuur een vacante positie voor een afgevaardigde uit het ledengroepbestuur Accountant in Business. Er loopt momenteel een procedure om hiervoor een geschikte kandidaat te vinden.

John Weerdenburg uit Hooglanderveen heeft twee vragen;

Hij stelt dat BW 2 Titel 9 dusdanig verouderd is dat veel nieuwe ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld digitale verslaggeving geen goede match kunnen vinden in BW 2 Titel 9. Hij adviseert het bestuur hiervoor aandacht te vragen in de politiek om BW2 Titel 9 aan te laten passen.

De voorzitter antwoordt dat het bestuur hier naar gaat kijken.

Als tweede vraag wijst hij op de problematiek inzake Know Your Client verklaringen. Hij is van mening dat financiële instellingen te makkelijk dergelijke verklaringen vragen over een soms erg lange periode. Bij veel accountants is onduidelijkheid hoe zij een dergelijke verklaring moeten opzetten.

De voorzitter antwoordt dat de NBA regelmatig overlegt met collega-beroepsorganisaties zoals de notarissen die ook een 'poortwachtersrol' vervullen. Dergelijke problematiek wordt hierin besproken. Inzake de Know Your Client verklaringen zegt hij toe dat de NBA dit specifieke onderwerp zal bekijken.

9. Sluiting

De voorzitter bedankt de leden voor hun aanwezigheid en bijdragen en geeft aan dat de volgende ledenvergadering plaatsvindt op 9 december 2024.

De voorzitter sluit vervolgens de bijeenkomst van de ledenvergadering van de NBA om 18.34 uur.

Aldus gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de bijeenkomst van de ledenvergadering van de NBA 9 december 2024

Kris Douma
Voorzitter

Erica Steenwijk
bestuurssecretaris

Ontwerpverordeningen

A. Ontwerpverordening accountantsorganisaties 2025

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;

Gelet op artikel 19, eerste lid en tweede lid, onderdeel b, van de Wet op het accountantsberoep;

Overwegende dat het wenselijk is de bestaande regels inzake de onafhankelijkheid, het stelsel van kwaliteitsbeheersing en de integere bedrijfsvoering van accountantsorganisaties te herzien,

Overwegende dat de *International Auditing and Assurance Standards Board* nieuwe standaarden rondom de kwaliteit van de beroepsuitoefening in 2022 heeft uitgebracht, waarmee kwaliteitsmanagement is ingevoerd ter vervanging van vereisten rondom kwaliteitsbeheersing;

Overwegende dat de invoering van die internationale standaarden in Nederland meer handvatten aan accountantsorganisaties geeft over kwaliteitsmanagement, wat daarbij kan bijdragen aan het borgen en verhogen van de kwaliteit van wettelijke controles, en in de nabije toekomst de kwaliteit van assurance-onderzoeken van duurzaamheidsrapportering.

Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Definities

Artikel 1

In deze verordening en daarop berustende bepalingen wordt, voor zover niet anders is bepaald, verstaan onder:

- *accountantsorganisatie*: accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de wet;
- *externe accountant*: externe accountant als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel f, van de wet;
- *medewerker*: medewerker als bedoeld in artikel 1 van het Besluit toezicht accountantsorganisaties;
- *wet*: Wet toezicht accountantsorganisaties;
- *wettelijke controle*: wettelijke controle als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de wet.

Hoofdstuk 2 Kwaliteitsmanagementsysteem

Artikel 2

1. De accountantsorganisatie beschikt over een kwaliteitsmanagementsysteem dat is afgestemd op de aard en

omstandigheden van de accountantsorganisatie en van haar opdrachten.

2. Een kwaliteitsmanagementsysteem omvat tenminste de volgende componenten:
  - a. het risico-inschattingsproces van de accountantsorganisatie;
  - b. governance en leiding;
  - c. relevante ethische voorschriften;
  - d. aanvaarding en continuering van cliëntrelaties en specifieke opdrachten;
  - e. opdrachtuitvoering;
  - f. middelen;
  - g. informatie en communicatie; en
  - h. het monitoring- en herstelproces.

Artikel 3

1. De accountantsorganisatie zorgt ervoor dat zij ter zake van het risico van beroepsaansprakelijkheid van haarzelf en van de bij haar werkzame of aan haar verbonden medewerkers en andere personen in redelijke mate is verzekerd.
2. De op grond van het bepaalde in het eerste lid te sluiten verzekering voor de beroepsaansprakelijkheid van een accountantsorganisatie en van de bij haar werkzame of aan haar verbonden medewerkers en andere personen voldoet ten minste aan de volgende eisen:
  - a. de verzekering wordt aangegaan met een verzekeraar van wie het aannemelijk is dat deze voldoet aan redelijkerwijs te stellen eisen van solvabiliteit;
  - b. de verzekering biedt jaarlijks dekking voor ten minste tweemaal het verzekerd bedrag per aanspraak;
  - c. het verzekerd bedrag per aanspraak bedraagt:
    1. bij een jaaronzet tot € 500.000, ten minste € 300.000;
    2. bij een jaaronzet van € 500.000 tot € 1.000.000, ten minste € 500.000;
    3. bij een jaaronzet van € 1.000.000 tot € 2.500.000, ten minste € 1.250.000;
    4. bij een jaaronzet van € 2.500.000 of meer, ten minste € 3.000.000.
  - d. boven de in onderdeel c genoemde minimumbedragen bepaalt de accountantsorganisatie de wijze waarop financiële risico's kunnen worden opgevangen en de hoogte van de dekking van de verzekering, met dien verstande dat sprake is van een redelijke dekking van de risico's;
  - e. het eigen risico per aanspraak is zodanig vastgesteld dat de solvabiliteit van de accountantsorganisatie niet in gevaar komt. Daartoe bedraagt het eigen risico bij een jaaronzet tot € 2.500.000, maximaal € 25.000. Bij een jaaronzet van meer dan € 2.500.000 bepaalt de accountantsorganisatie zelf de hoogte van het eigen risico;
  - f. onder de dekking van de verzekering vallen alle werkzaamheden die door de accountantsorganisatie worden verricht, ongeacht door wie de claim wordt ingediend;
  - g. de verzekering heeft ten minste Europa als dekkingsgebied;
  - h. de accountantsorganisatie zorgt ervoor dat haar inloop- en uitloopriscico's gedurende ten minste twee jaren zijn gedekt;
  - i. de verzekering dekt tevens de beroepsaansprakelijkheid van de accountantsorganisatie voor de personen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn, voor de personen die haar werkzaamheden of de werkzaamheden van medewerkers van de accountantsorganisatie waarnemen en voor derden die betrokken zijn bij de werkzaamheden die door de accountantsorganisatie worden verricht;
  - j. de verzekering dekt de kosten van benodigde juridische bijstand in het kader van het in procedures te voeren verweer.
3. De accountantsorganisatie beoordeelt te allen tijde of er specifieke omstandigheden zijn die het noodzakelijk maken naar boven toe af te wijken van de minimumeisen, bedoeld in het tweede lid.
4. Het bestuur is bevoegd op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de accountantsorganisatie ontheffing te verlenen van het bepaalde in het eerste lid op grond van het feit dat de personen die het dagelijks beleid van de accountantsorganisatie bepalen erkende gemoedsbezwaren hebben tegen elke vorm van verzekering. Het bestuur kan aan deze ontheffing voorwaarden verbinden.

Artikel 4

1. De accountantsorganisatie regelt op adequate wijze de waarneming van de uitvoering van een wettelijke controle in geval van ontstentenis, belet of langdurige arbeidsongeschiktheid van een bij haar werkzame of aan haar verbonden externe accountant.
2. Waarneming kan uitsluitend geschieden door een andere externe accountant die werkzaam is bij of verbonden is aan dezelfde accountantsorganisatie.

Artikel 5

De accountantsorganisatie treft zodanige voorzieningen dat in geval van het overlijden van een bij haar werkzame of aan haar verbonden externe accountant een juiste afwikkeling van de beroepsuitoefening is gewaarborgd.

Hoofdstuk 3 Onafhankelijkheid

Paragraaf 3.1 Algemene bepalingen onafhankelijkheid

Artikel 6

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op betrekkingen tussen een in het buitenland gevestigd onderdeel van het netwerk of een daaraan verbonden persoon en:

- a. een in het buitenland gevestigde verbonden derde;
  - b. een persoon verbonden aan een in het buitenland gevestigde verbonden derde,
- als de externe accountant vaststelt dat identificatie en beoordeling van een bedreiging als gevolg van die betrekkingen en het nemen van een maatregel plaatsvindt aan de hand van regels die ten minste gelijkwaardig zijn aan de Code of Ethics van the International Ethics Standards Board for Accountants.

Artikel 7

1. De accountantsorganisatie die op grond van een zwaarwegend maatschappelijk belang een wettelijke controle continueert in een situatie waarin zij door een uitzonderlijke omstandigheid niet langer voldoet aan bij of krachtens de wet of de Wet op het accountantsberoep gestelde regels aan onafhankelijkheid, wordt geacht de onafhankelijke uitvoering van de wettelijke controle te waarborgen als:
  - a. de met governance belaste personen, bedoeld in artikel 1 van de ViO, het continueren van de wettelijke controle schriftelijk bevestigen;
  - b. zij met de Autoriteit Financiële Markten onverwijld schriftelijk overeenstemming bereikt over de te nemen maatregel; en
  - c. de overeengekomen maatregel wordt genomen.
2. De accountantsorganisatie ziet er op toe dat de op grond van het eerste lid verkregen bevestiging en overeenstemming in overeenstemming met artikel 15 van de ViO wordt gedocumenteerd.

Paragraaf 3.2 Aanvullende bepalingen onafhankelijkheid

Artikel 8

De accountantsorganisatie die heeft besloten een lopende wettelijke controle tussentijds te beëindigen vanwege een juridische procedure als bedoeld in artikel 45, tweede lid, van de ViO:

- a. overlegt alvorens zij de opdracht beëindigt met de Autoriteit Financiële Markten over het moment en de wijze waarop de overgang van de wettelijke controle naar een andere accountantsorganisatie wordt gerealiseerd;
- b. bepaalt of zij gedurende het overleg werkzaamheden uitvoert met betrekking tot die wettelijke controle, waarbij ze artikel 7 in acht neemt.

Artikel 9

De accountantsorganisatie waarborgt dat een externe accountant die bij een wettelijke controle gebruik maakt van de werkzaamheden van interne auditors van de controlecliënt als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel e, van de wet dit doet op de manier zoals genoemd in Standaard 610, paragraaf 1, sub a, NV COS.

Hoofdstuk 4 Wijzigingen en intrekking van regelingen

Artikel 10

De Verordening accountantsorganisaties, vastgesteld door de ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants wordt ingetrokken.

Artikel 11

In artikel 24 van de Verordening gedrags- en beroepsregels wordt na de eerste zin een zin ingevoegd, luidende: Nadere voorschriften ten aanzien van het beginsel van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid kunnen in het bijzonder betrekking hebben op naleving van door het bestuur aan te wijzen kwaliteitsmanagementstandaarden.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 12

Het bestuur kan nadere voorschriften vaststellen aangaande de onafhankelijkheid, het kwaliteitsmanagementsysteem en de integere bedrijfsvoering van een accountantsorganisatie. Deze voorschriften kunnen in het bijzonder betrekking hebben op naleving van door het bestuur aan te wijzen kwaliteitsmanagementstandaarden.

Artikel 13

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2025. In het geval de Staatscourant waarin deze verordening wordt gepubliceerd verschijnt na 31 december 2024, dan treedt de verordening in werking op de dag na publicatie in de Staatscourant en werkt terug tot 1 januari 2025.

Artikel 14

De VAO zoals deze luidde tot de inwerkingtreding van deze verordening blijft tot 1 januari 2026 van toepassing op accountantsorganisaties met een vergunning die niet mede strekt tot het verrichten van wettelijke controles bij organisaties van openbaar belang.

Artikel 15

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening accountantsorganisaties 2025, bij afkorting VAO 2025.

B. Ontwerpverordening tot wijziging van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (Wijzigingsverordening ViO 2024)

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;

Gelet op artikel 19, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet op het accountantsberoep;

Overwegende dat het noodzakelijk is om de ViO te wijzigen ter nadere implementatie van de Revisions to the Definitions of Listed Entity and Public Interest Entity in the Code (Final pronouncement April 2022);

Stelt de volgende verordening vast:

Artikel I

A

In artikel 1 van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten wordt in alfabetische volgorde de volgende begripsbepaling ingevoegd:

- *beursgenoteerde onderneming*: onderneming met notering van een door de onderneming uitgegeven effect op een toegelaten handelsplatform;

B

Artikel 25a, derde lid, vervalt.

C

Na artikel 25a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 25b

De eindverantwoordelijke accountant beëindigt een assurance-opdracht bij een organisatie van openbaar belang, als het totaal van vergoedingen per verantwoordingsperiode die de accountantspraktijk gedurende vijf opeenvolgende verantwoordingsperioden bij deze organisatie in rekening heeft gebracht, meer dan vijftien procent van de totale opbrengst van de accountantspraktijk over elk van deze verantwoordingsperioden uitmaakt.

Artikel II

De definitie van 'beursgenoteerde onderneming' geldt niet voor een assurance-opdracht die betrekking heeft op een verantwoordingsperiode die aanvangt voor 15 december 2025.

Artikel III

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2025. In het geval de Staatscourant waarin deze verordening wordt gepubliceerd verschijnt na 31 december 2024, dan treedt de verordening in werking op de dag na publicatie in de Staatscourant en werkt terug tot 1 januari 2025.

Artikel IV

Deze verordening wordt aangehaald als: Wijzigingsverordening ViO 2024.

C. Ontwerpverordening tot wijziging van de Algemene contributieverordening

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants,

Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, tweede lid, onder g, van de Wet op het accountantsberoep;

Stelt de volgende verordening vast:

Artikel I

De Algemene contributieverordening wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2 wordt de zinsnede 'Z. lid zonder arbeidsinkomen.' vervangen door

'Z. lid dat geen arbeidsinkomen geniet en geen werkzaamheden verricht.'

Artikel II

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2025.

D. Ontwerpverordening tot wijziging van de Contributieverordening 2024

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;

Gelet op artikel 19, tweede lid, onderdeel g, van de Wet op het accountantsberoep;

Stelt de volgende verordening vast:

Artikel I

In artikel 6, tweede lid, van de Contributieverordening 2024 wordt de zinsnede '1 april' vervangen door '1 oktober'.

Artikel II

Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie in de Staatscourant.

Begroting 2025

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

The logo for the Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) features a solid orange horizontal bar above the letters "NBA" in a bold, orange, sans-serif font.

NBA

December 2024

Begroting 2025

De NBA-begroting 2025 is onderdeel van het meerjarenbeleid en een daarbij passende meerjarenprognose die tot doel heeft een robuuste en toekomstbestendige NBA-organisatie te realiseren. Essentieel daarbij is dat de organisatie goed toegerust is en blijft om gewenste en noodzakelijke hervormingen te (kunnen) blijven faciliteren. Hierbij valt te denken aan hervormingen ten aanzien van het beroepsprofiel voor accountants van de toekomst, het systeem van permanente educatie en regelverbeteringen binnen een omgeving waarin nog steeds sprake is van arbeidsmarktkrapte. De NBA moet daarbij in staat blijven haar wettelijke taken en missie te vervullen. De benodigde middelen voor de uitvoering van haar kerntaken en de verschillende projecten zijn opgenomen in de voorliggende begroting 2025.

Meerjarig begrotingskader

In de meerjarenprognose voor de periode 2022-2025, die op 13 juni 2022 is behandeld in de ledenvergadering, werd rekening gehouden met een meerjarige negatieve exploitatie van € 3,6 miljoen door voorgenomen investeringen die vanuit de algemene reserve gedekt zou worden. Op basis van geactualiseerde verwachtingen eind 2023 werd voorgenomen vanaf 2025 weer terug te keren naar een sluitende begroting.

Gebleken is dat voor de periode 2021-2023 het gerealiseerde resultaat € 3,2 miljoen positiever is ten opzichte van begroot met als belangrijkste oorzaak het (deels) vertragen van investeringen in projecten en de NBA-organisatie alsmede achterblijvende personeelskosten mede veroorzaakt door de aanhoudende arbeidsmarktkrapte waardoor het lastig bleek alle begrote vacatures te vervullen.

Vanuit de algemene reserve is derhalve in plaats van € 3,6 miljoen een bedrag van € 0,4 miljoen aan meerjarige negatieve exploitatie gedekt en de stand van € 10,4 miljoen per ultimo 2023 blijft ruim boven de afgesproken minimumgrens van € 6 miljoen. Ook voor 2024 is het de verwachting dat het gerealiseerde resultaat positiever zal zijn ten opzichte van de begroting.

Begroting 2025

Bovenstaande ontwikkeling resulteert er voor een deel in dat voor de begroting 2025 een negatief resultaat wordt verwacht. Onderdeel van het begrote resultaat van € 710 duizend negatief is een significante uitgave van € 550 duizend in het nieuwe ERP-systeem waarvan de implementatie in 2024 is gestart (met een bedrag van circa € 400k). De totale kosten bedragen circa € 1,5 miljoen en de implementatie eindigt naar verwachting in 2026.

Daarnaast is sprake van lasten met een incidenteel of eenmalig karakter. Te denken valt aan verwachte kosten van € 120 duizend voor de opvolging van het examenfraudedossier en kosten van € 250 duizend voor de herijking van het beroepsprofiel. Ook is de earn-out regeling ten gevolge van de verkoop van NBA-opleidingen beëindigd waardoor geen opbrengsten (circa € 200 duizend in de begroting van 2024) meer begroot zijn.

Tot slot heeft de NBA een verhoging van circa € 175 duizend in de begroting verwerkt voor de bijdrage aan de CEA die bij wet wordt bijgedragen door de NBA op basis van de goedgekeurde CEA-begroting (zie verder 'externe bijdragen').

Contributie

Voor 2025 wordt een stabilisering verwacht van het ledenaantal (instroom is gelijk aan uitstroom) en daarmee een stabilisering van de contributiebatan. Voor het aantal inschrijvingen is uitgegaan van het langjarig gemiddelde. Grondslag voor de calculatie zijn de ledenaantallen eind derde kwartaal 2024. De contributietarieven zijn in de begroting geïndexeerd aan de hand van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp, 2,8%).

Personeelslasten

Voor 2025 is conform de arbeidsvoorwaarden rekening gehouden met een indexatie van 6,9% op basis van de CBS-index. Basis voor de begroting is de (verwachte) bezetting per eind 2024. Er is geen groei van de vaste formatie voorzien in 2025 ten opzichte van 2024. In 2025 is verder rekening gehouden met beperkte inzet van externen boven vaste formatie. De totale salarislasten zijn gelet op vorengaande naar verwachting circa € 750 duizend hoger ten opzichte van de begroting 2024 wat vooral het gevolg is van het salarisindexatiepercentage van 6,9%.

Projecten

In de begroting 2025 zijn projecten opgenomen die worden gefinancierd door de Stuurgroep Publiek Belang en projecten die door de NBA worden gefinancierd. Dit is als zodanig separaat in de financiële begroting geduid. Dit betekent dat er in de begroting 2025 geen projecten zijn geclassificeerd binnen de afdelingen waar dit in de begroting van 2024 wel het geval was.

Vanuit de Stuurgroep Publiek Belang is sprake van een ten opzichte van 2024 gelijkblijvende focus op de thema's beroepscultuur, duurzaamheid, AQI & data, fraude, kracht van de keten en (de activiteiten vanuit) het platform reguliere vergunninghouders. De inzet van medewerkers vanuit de NBA op de projecten vanuit deze thema's vindt wel plaats vanuit de verschillende afdelingsbudgetten. De totale kosten voor de Stuurgroep-projecten zijn naar verwachting € 1 miljoen waarvoor een bijdrage van circa € 840 duizend van de Stuurgroep zal worden ontvangen. De netto last voor de NBA bedraagt dan naar verwachting circa € 160 duizend.

De NBA-projecten hebben enerzijds betrekking op onderwerpen die in brede zin bijdragen aan de ontwikkeling van de beroepsgroep. Ze zien bijvoorbeeld toe op thema's zoals besproken op de NBA-verenigingsconferentie van 10 juni 2024 met onder andere een project ten behoeve van de herijking van het beroepsprofiel en een project ter opvolging van de in 2024 afgeronde evaluatie van het PE-systeem. Of een project specifiek ten behoeve van de MKB-accountants binnen de beroepsgroep. Anderzijds wordt er ook geïnvesteerd in de NBA-organisatie met bijvoorbeeld een project voor de implementatie van een nieuw ERP-systeem, betrouwbaarheid en stabiliteit van de data en de doorontwikkeling van de NBA-website. In totaal wordt voor circa € 1,4 miljoen geïnvesteerd in NBA-projecten.

Voor de sturing van de projecten is in 2024 doorontwikkeld aan het projecten portfoliomanagement, waarbij de sturing is belegd bij de managers van de afdelingen van de NBA.

Kernactiviteiten en NBA-organisatie

Binnen het financiële kader is voor de begroting 2025 uitgegaan van een voortzetting van de reguliere wettelijke (kern)taken en de daarvoor benodigde ondersteuning van de diverse afdelingen vanuit de NBA-organisatie.

Naast de out of pocket uitgaven bestaan deze uitgaven tevens uit de (directe) personeelslasten per afdeling.

Hieronder zijn per afdeling de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2024 opgenomen.

- **Beroep en Maatschappij:** Enkele projectbudgetten zijn verlaagd en vanuit de afdeling overgeheveld naar NBA-projecten. Verder blijven de budgetten voor 2025 nagenoeg gelijk aan 2024. Het budget bij B&M voor NBA Young Profs is samengevoegd met dat wat voor hen beschikbaar was bij Communicatie en verlaagd ten opzichte van 2024 (€ 35k i.p.v. € 50k).;
- **Kwaliteit:** De verwachte kosten en opbrengsten wijzigen voornamelijk door indexaties. Het grootste deel van de opbrengsten en kosten betreft de kwaliteitstoetsingen van de kantoren. Als gevolg van de ten opzichte van 2024 nieuwe activiteit 'ontwikkelgesprekken' is hiervoor een nieuwe categorie voor opbrengsten en kosten opgenomen. Deze ontwikkelgesprekken zijn ook in 2024 al gevoerd maar waren nog niet in de begroting van 2024 opgenomen. De activiteiten voortvloeiend uit de toetsingsactiviteiten zijn nagenoeg budgetneutraal. In het budget zijn daarnaast overige kosten opgenomen zoals voor juridische ondersteuning, licentiekosten voor toetsingsapplicaties en commissiekosten. Voor de commissie BOB is het budget verhoogd omdat de opstartfase van het orgaan is afgerond en daadwerkelijk is gestart met de activiteiten waarvoor het is opgericht. De budgetten blijven verder nagenoeg gelijk aan 2024;
- **Educatie en beroepsontwikkeling:** De opbrengsten en kosten vanuit de praktijkopleidingen zijn gestegen als gevolg van de tussentijdse verhoging van de tarieven alsmede door indexatie van de kosten, de brutomarge is daarmee nagenoeg gelijk gebleven. Voor 2025 is vanwege verwachte door te voeren aanpassingen geen kennistoets voorzien. Het budget voor de assessoren van de Permanente Educatie-portfolio's wordt verdubbeld, waardoor meer portfolio's getoetst en begeleid zullen worden. De earn-out opbrengsten vanuit NBA Opleidingen zijn, zoals eerder aangegeven, niet meer in de begroting opgenomen vanwege het feit dat de samenwerking contractueel is beëindigd. Het budget vacatievergoedingen voor Faculties is wat hoger ten opzichte van de begroting 2024;
- **Bestuur en directie:** Hogere lasten door de stijging van (inter)nationale contributies, een tariefstijging van de controlerend accountant en hogere juridische- en advieskosten maken dat dit budget is verhoogd ten opzichte van de begroting 2024;
- **Communicatie:** Het jaarlijkse event 'Accountantsdag' is nagenoeg budgetneutraal in de NBA-begroting opgenomen. De totale afdelingskosten liggen in lijn met de begroting van 2024. Wel is de projectmatige doorontwikkeling van de website uit de afdelingsbegroting gehaald, daar staat tegenover dat vanaf 2025 afschrijvingskosten voor de geactiveerde website zijn opgenomen. Het budget voor de afdelingen en kringen is met circa 10% verhoogd terwijl het budget voor overige ledenbijeenkomsten naar beneden is bijgesteld. Met een bedrag van € 250 duizend is er in 2025 een gelijkblijvende focus op de arbeidsmarktcampagne voor accountants;
- **Bedrijfsvoering:** Voor 2025 is het budget van de voorziening niet opgenomen vakantiedagen verhoogd op basis van de ervaringscijfers over 2024. De begrote kosten voor catering zijn juist aanzienlijk verlaagd als gevolg van de verhuizing waardoor dit anders geregeld is. De onderhoud- en licentiekosten voor ICT zijn tijdelijk verhoogd voor onderhoud van de websites en hosting, daarnaast zijn de licentiekosten voor software verlaagd. De begrote ICT-kosten blijven op totaalniveau in lijn met begroting 2024. De financiële baten zijn aanzienlijk verhoogd voor 2025, wat het gevolg is van de verhoogde rentestand en verwachtingen daaromtrent ten opzichte van de vorige begrotingsperiode.

Externe bijdragen

Deze kosten betreffen bijdragen aan organisaties die geen onderdeel zijn van de NBA. De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) is een onafhankelijk van de NBA functionerende organisatie (zelfstandig bestuursorgaan) waarvan de NBA de volledige kosten draagt. Vanuit de CEA is een verhoging van € 175 duizend ten opzichte van de begroting 2024 opgenomen op basis van een door de minister van Financiën goedgekeurde begroting.

De Raad voor de Jaarverslaggeving is een zelfstandige stichting waarvan de NBA 4/11e deel van de kosten subsidieert. De kosten voor deelname in nationale en internationale organisaties betreffen onder andere de lidmaatschappen van Accountancy Europe, European Federation of Accountants and Auditors (EFAA), International Federation of Accountants (IFAC), VNO/NCW en MKB-Nederland.

Risico's en continuïteit

De NBA werkt meer projectmatig en risico gestuurd dan voorheen. In dit kader zijn ten aanzien van de executie van het jaarplan 2025 en de daaraan gekoppelde begroting een aantal operationele risico's en mitigerende maatregelen benoemd.

Een belangrijk risico voor de begroting 2025 is dat de gestelde ambities voor het komend jaar niet aansluiten op de financiële kaders. De NBA tracht dit risico te mitigeren door prioritering van de activiteiten en projecten in de begroting op basis van de strategische uitgangspunten en daaraan te stellen financiële kaders. Indien noodzakelijk, wanneer sprake is van ontoereikende middelen ten opzichte van de ambities, kan externe financiering bewerkstelligd worden (bijv. via Stuurgroep Publiek Belang).

Anderzijds bestaat het risico dat de eenmaal in uitvoering gebrachte activiteiten meer kosten dan in de begroting opgenomen. Door middel van sturing op de executie en uitgaven binnen de P&C cyclus en een formeel besluitvormingsproces bij over- en onderschrijdingen van budgetten mitigeert de NBA dit risico. Daarnaast heeft de NBA verbeterd project- en portfoliomanagement geïmplementeerd wat dit risico specifiek ten aanzien van de projecten verkleint. Dit zorgt ervoor dat de projectactiviteiten tijdig en conform doelstellingen bereikt worden en ook dat de NBA in staat is de afgeronde projecten beter te verankeren in de lijnorganisatie (gekoppeld aan de kernactiviteiten) van de organisatie.

Wat betreft de totale sector omvattende projecten is sprake van een risico dat doelstellingen in meerjarig perspectief niet (kunnen) worden behaald. Omdat de Stuurgroep Publiek Belang geen toezeggingen heeft gedaan voor investeringen in projecten voor latere jaren ontstaat er namelijk een risico dat programma's en projecten die nu gestart zijn en een doorlooptijd van enkele jaren hebben niet kunnen worden afgerond waardoor de voorgenomen doelstellingen niet of deels worden gerealiseerd. De NBA is binnen de P&C cyclus frequent in overleg met de Stuurgroep om de verwachtingen blijvend op elkaar af te stemmen.

In het kader van de begroting ziet de NBA tot slot risico's ten aanzien van duurder wordende inhuur door relatief hoge uurtarieven van de vaak specialistische kennis die nodig is. Door actiever te sturen op de eigen formatie, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin, waardoor minder inhuur nodig is tracht de NBA dit risico te verkleinen. In 2025 wordt dit risico nader verkend en zal indien nodig het inhuurbeleid worden aangepast.

Ten aanzien van de continuïteit is de financiële positie van de NBA op dit moment voldoende solide om eventuele tekorten die ontstaan door onvoorziene risico's op te vangen en vanuit eigen middelen te financieren.

Resultaat per kernactiviteit

(alle bedragen zijn in €1.000)

	Begroting 2024				Begroting 2025			
	Baten	Lasten	Pers. Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Pers. Lasten	Totaal
Contributies	21.795	-	-	21.795	22.447	-	-	22.447
Beroep en Maatschappij								
<i>Totaal Beroep en Maatschappij</i>	-	-309	-2.875	-3.184	-	-137	-2.700	-2.837
Kwaliteit								
<i>Totaal Kwaliteit</i>	1.859	-1.912	-2.845	-2.899	1.953	-2.042	-2.916	-3.005
Educatie en Beroepsontwikkeling								
<i>Totaal Educatie en Beroepsontwikkeling</i>	1.969	-1.168	-1.845	-1.044	1.930	-1.268	-2.206	-1.545
Totaal kernactiviteiten	3.828	-3.390	-7.565	-7.126	3.883	-3.447	-7.822	-7.386
Bestuur en Directie								
<i>Totaal Bestuur en directie</i>	-	-650	-1.235	-1.885	-	-890	-1.223	-2.113
Communicatie								
<i>Totaal Communicatie</i>	668	-1.646	-2.324	-3.302	775	-1.789	-2.475	-3.488
Bedrijfsvoering								
<i>Totaal Bedrijfsvoering</i>	87	-3.871	-3.252	-7.036	250	-3.659	-3.032	-6.441
Totaal NBA-Organisatie	755	-6.167	-6.811	-12.223	1.025	-6.338	-6.730	-12.043
Totaal kernactiviteiten en NBA-organisatie	4.582	-9.557	-14.376	-19.349	4.908	-9.784	-14.552	-19.429
Projecten SGPB								
Beroep & Maatschappij	556	-220	-787	-451	423	-213	-290	-80
Kwaliteit	-	-	-	-	25	-30	-	-5
Educatie & Beroepsontwikkeling	-	-52	-435	-487	-	-	-	-
Communicatie	-	-55	-25	-80	-	-	-	-
Bestuur & directie	653	-245	-432	-24	420	-354	-146	-80
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Totaal projecten SGPB</i>	1.209	-572	-1.679	-1.042	868	-597	-436	-165
Projecten NBA								
Beroep & Maatschappij	-	-	-	-	-	-220	-	-220
Kwaliteit	-	-	-	-	-	-15	-	-15
Educatie & Beroepsontwikkeling	-	-	-	-	-	-76	-315	-391
Communicatie	-	-	-	-	-	-150	-	-150
Bestuur & directie	-	-	-	-	-	-15	-	-15
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-347	-205	-552
<i>Totaal projecten NBA</i>	-	-	-	-	-	-823	-520	-1.343
Externe bijdragen								
Kosten CEA	-	-900	-	-900	-	-1.141	-	-1.141
Bijdrage RJ	-	-185	-	-185	-	-185	-	-185
Nationale lidmaatschappen	-	-103	-	-103	-	-103	-	-103
Internationale lidmaatschappen	-	-763	-	-763	-	-792	-	-792
<i>Totaal Externe bijdragen</i>	-	-1.951	-	-1.951	-	-2.220	-	-2.220
Totaal Overige posten	1.209	-2.523	-1.679	-2.993	868	-3.640	-956	-3.728
Resultaat	27.586	-12.080	-16.055	-547	28.223	-13.425	-15.508	-710

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp

T 088 4960 301
E nba@nba.nl
I www.nba.nl